

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 23

Fylke: Hedmark

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Vinje

Emne: Bordstukk til kvardag

Bygdelag: Grungedal

Oppskr. av: Svein Fjellum

Gard: Grunne

(adresse): Grungedal

G.nr. 78 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- 1 Ved skive eller bord
- 2 Heile bordskyden ved same bord.
- 3 Alle ved same bord
- 4 Eins ovalt på alle
- 5 Ja.
- 6 Ved dei store høgtidsdagar.
Husbonnsfete og kvenarar ved same bord.
- 7 Som regel faste plassar, husbonn øvst ved bord eller skiva
- 8 Nei
- 9 Høgsetet øvst ved bordet
- 10 Karast husbonnsfaket, ellers bli det byddan kruta reservara plassar på ein bordgard.
- 11 Trå gammalt av kruta dei å varke kender når dei kom inn til bordet frå arbeid.
A katta av bordplagget nær ein gjeve til måltid her vare skikke so lenge nokon kom nimmast
- 12a Alle på av same fat og steikepanne. For 50-60 år var det slutt med dette.

12 b Fille's mjølkstopp og grøntefat.

For 50-60 år sidan.

c Mjølkstopp av tre eller leir

d. Ja.

e Grønt og mjølk i steina kvar
for seg.

f. Kaffe drikkinga hadde kystja
lenge før dei fette kvar sin
matstopp.

13 a Ein selte gryta på ei grytefjal
(av tre) og skeppanna på ei
pannefjal

b. Bærlt snart når det kom
gjesker til gards.

14 Gjete fiske eller kjøl, omni somar
ha ein mellom flatbrødsstykke.

Ein klinge somar på ein flat-
brødkile og ha to sin utkilint
over og kalla det somar kile

15 Ja.

16 Ja, når kaffeen av for heit

17 a For pålag 60 år sidan

b. Ja.

18 Ja, og kvinnfætti brukte falletinniv

19 a Ja.

b. Kvar kjende si skei. Skei vart
gøynd i matstøpet og var laga
av tre, bjeldnare av horn.

c. Kom ikkje best vitst

20 a Kring 1700 talet.

b. Ballar av tre.

c. Ja.

21 a Kei

b. Kei

22 Helst kvistkura bord

5232

- 23 ja, men skunden dela husonari
 ut maken, berleg til barni.
24. ja, berleg sunnli.
25. Nei, husonari dela eller
 sitt eigi skjön
- 26a 3-4 år
 b. i 5-6 års alderen
 c. Helst mari
27. ja.
28. ja bli helst krüta skille kon
 b. husfaren eller ein av barni
29. ja, kádo mo og fór
30. ja.
31. ja. "Ein skal tegja med ein tygg"
32. ja.
33. ja, til mor
34. "Signe maken"
35. ja.
36. ja.
37. Nei alltid av bestematen på garden.
38. ja, kádo fór og mo
39. Nei. Jeldre tid skülle gjesken
 eta på overstova. No i dagleg-
 skova eller eit "kammer" ved
 kida. Gjesken et som regel alleine.
40. "Kjeje so mykje no, som fór.
41. Fór var det skikke á úroa
 gjesken minst mogleg med han
 at. Berre når ein sag eller
 om han farsumke seg. Var det
 greit gjete husonari og brúdde
 på granufatit fór gjesken og
 kad han taka kringom.

